

Κατασκευή και λειτουργία διεθνούς αεροδρομίου στα Σπάτα. Κατάργηση της δίκης λόγω παύσεως της ισχύος της προσβαλλομένης πράξεως συνεπεία εκδόσεως του ν. 2238/1995 (άρθρο 8) που ρύθμισε διαφορετικά τους περιβαλλοντικούς όρους για την κατασκευή του άνω αεροδρομίου. Μη επίκληση και απόδειξη ιδιαίτερου εννόμου συμφέροντος από τους αιτούντες για την συνέχισή της. (όμοια και η 6067/1996 απόφαση του ΣτΕ).

Αριθμός 6066/1996 Σ.τ.Ε (Ολομέλεια)
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 25 Οκτωβρίου 1996, με την εξής σύνθεση : Σ. Γιάγκας, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύων σε αναπλήρωση του Προέδρου, που είχε κώλυμα, Κ. Γ. Χαλαζωνίτης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Αδ. Φαρμάκης, Χρ. Γεραρής, Λ. Οικονόμου, Σ. Σαρηβαλάσης, Γ. Δεληγιάννης, Ν. Παπαδημητρίου, Ηλ. Παπαγεωργίου, Π. Χριστόφορος, Μ. Βροντάκης, Θ. Χατζηπαύλου, Φ. Στεργιόπουλος, Γ. Σταυρόπουλος, Σ. Καραλής, Κ. Μενουδάκος, Ε. Γαλανού, Γ. Ανεμογιάννης, Π.Ν. Φλώρος, Π. Πικραμμένος, Ν. Σκλίας, Αγγ. Θεοφιλοπούλου, Ν. Σακελλαρίου, Θ. Παπαευαγγέλου, Εμ. Δαρζέντας, Δ. Πετρούλιας, Αικ. Συγγούνα, Σύμβουλοι, Ηρ. Τσακόπουλος, Κ. Κουσουλής, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Φρ. Καμπάνης.

Γ ι α να δικάσει την από 7 Σεπτεμβρίου 1993 αίτηση : τ ω ν : 1) ..... , 2)....., 3) ..... , 4) ..... , 5) .... και 6) Σωματείου με την επωνυμία ".....", που εδρεύει στην ..... Αττικής, οι οποίοι παρέστησαν με την δικηγόρο Αγγελική Χαροκόπου (Α.Μ. 1280), που την διόρισαν με πληρεξούσιο, κ α τ ά των : 1) ..... , και 2)..... , οι οποίοι παρέστησαν με τον Αλεξ. Τζεφεράκο, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, κ α ι κατά των παρεμβαινόντων : Α] 1) Εταιρείας με την επωνυμία "....", που εδρεύει στην ... (....), 2) Εταιρείας με την επωνυμία ....., που εδρεύει στη ... 3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "....", που εδρεύει στο .... , οδός ....., 4) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ".....", που εδρεύει στη ν .... , οδός .... αριθμός ., 5) Εταιρείας με την επωνυμία "....", που εδρεύει στη .... (....), 6) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ".....", που εδρεύει στην ....., οδός .... αριθμός .. (....), 7) Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία "...", που εδρεύει στην ....., οδός ... 8) Εταιρείας με την επωνυμία ".... ,.... ", που εδρεύει στην .... (.... , 9) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ".....", που εδρεύει στο ... Αττικής, οδός .... και ... και 10) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "...", που εδρεύει στο ... , οι οποίες με την από 15 Νοεμβρίου 1995 έγγραφη δήλωσή τους παραιτούνται από το δικόγραφο της παρεμβάσεως, Β] Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "...", που εδρεύει στο .... , η οποία δεν παρέστη και Γ] Οργανισμού Αθήνας, που εδρεύει στην ... , ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Αντ. Βγόντζα (Α.Μ. 4403), που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο. Η πιο πάνω αίτηση εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατόπιν της από 21 Ιανουαρίου 1994 πράξης του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας,

λόγω της σπουδαιότητάς της σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 εδάφ. α του Π.Δ. 18/1989. Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 16408/5-7-1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών "Έγκριση περιβαλλοντικών όρων της ΜΠΕ για την κατασκευή και λειτουργία του Αερολιμένα Σπάτων της Α.Ε. Αερολιμήν Αθηνών" και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως. Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητού, Συμβούλου Φ. Στεργιόπουλου. Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια των αιτούντων η οποία δήλωσε ότι παραιτούνται από τον λόγο που αφορά του άρθρο 2 παρ. 2 της ΚΥΑ 75308/90 σχετικά με τον χρόνο των 15 ημερών, ο οποίος θεσπίζεται για την δημοσιοποίηση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, στη συνέχεια ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος Οργανισμού και τον αντιπρόσωπο των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της. Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας έχουν καταβληθεί τα νόμιμα τέλη (διπλότυπα εισπραχής της Δ.Ο.Υ. Δικαστικών Εισπραξέων Αθηνών υπ' αριθ. 4705757 και 4705758 του έτους 1993) και το παράβολο (ειδικά έντυπα υπ' αριθ. 1998540 και 4233080, σειράς Α', του έτους 1993), ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθ. 16408/5833/5.7.1993 κοινής απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών και του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων "Έγκριση περιβαλλοντικών όρων της ΜΠΕ για την κατασκευή και λειτουργία του Αερολιμένα Σπάτων της Α.Ε. Αερολιμήν Αθηνών". 2. Επειδή, η υπόθεση έχει εισαχθεί στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, λόγω της μείζονος σπουδαιότητάς της, με την από 21 Ιανουαρίου 1994 πράξη του Προέδρου του. 3. Επειδή, οι εταιρίες "...", "...", Α.Ε. "...", Α.Ε. "...", "...", Α.Ε. ".....", Ε.Π.Ε. ".....", "...", ΑΕ "....." και ΑΕ "....." έχουν παραιτηθεί με την από 15 Νοεμβρίου 1995 (Α.Π. Π. 3733/16.11.1995) έγγραφη δήλωσή τους από την από 28 Σεπτεμβρίου 1994 παρέμβασή τους υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης. 4. Επειδή, στη δίκη παρεμβαίνουν υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης α) η εταιρεία "...." με την από 15.5.1996 παρέμβαση, και β) το νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου "..." (άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 1515/1985, ΦΕΚ 18 τ.Α), με την από 17.10.1996 παρέμβαση. 5. Επειδή, η εταιρεία "...." δεν παρέστη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης. Το δικόγραφο παρεμβάσεως της εταιρείας αυτής υπογράφεται από δύο δικηγόρους, ως πληρεξουσίου της, οι οποίοι όμως δεν νομιμοποιήθηκαν μέχρι την επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης με κάποιο από τους τρόπους που προβλέπονται στο άρθρο 27 του π.δ. 18/1989 "κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας" (ΦΕΚ 8 τ.Α). Δεν επάγεται δε τη νομιμοποίηση της πιο πάνω εταιρείας, από την εξεταζόμενη άποψη, έγγραφο που έχει προσκομισθεί και το οποίο είναι συντεταγμένο στην αγγλική και γερμανική γλώσσα και συνοδεύεται από επικύρωση στη γερμανική, δοθέντος ότι το έγγραφο αυτό δεν συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική, όπως απαιτείται κατά νόμον (άρθρα 454, 439 και 449 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε συνδυασμό με το άρθρο 40 του πιο πάνω π.δ.

18/1989). Συνεπώς, η παρέμβαση αυτή πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη. 6. Επειδή, στην παρ. 2 του άρθρου 32 του προαναφερόμενου π.δ. 18/1989 ορίζεται ότι : "Καταργείται ομοίως η δίκη αν μετά την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως και έως την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως η προσβαλλόμενη πράξη έπαυσε για οποιοδήποτε λόγο να ισχύει, εκτός αν ο αιτών επικαλείται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για διαιτητικές αποφάσεις ή πράξεις που κηρύσσουν εκτελεστές συλλογικές συμβάσεις εργασίας"

7. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση έχει εκδοθεί με βάση τις διατάξεις που επικαλείται στο προοίμιό της, μεταξύ των οποίων και οι διατάξεις του ν. 1650/1986 "Για την προστασία του περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160 τ.Α') και των κανονιστικών κοινών υπουργικών αποφάσεων, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού [υπ' αριθ. 69269/5387/25.10.1990 των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Τουρισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών (ΦΕΚ 678 τ.Β) και υπ' αριθ. 75308/5512/2.11.1990 του Υπουργού Περιβάλλοντος και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας "Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης των πολιτών και φορέων εκπροσώπησής τους για το περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των Έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/1986", ΦΕΚ 691, τ.Β'], κατόπιν δε συντάξεως Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και διαδικασίας προβλεπόμενης από τις πιο πάνω διατάξεις. Με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκαν οι αναφερόμενοι σ' αυτήν περιβαλλοντικοί όροι για την κατασκευή και λειτουργία του Αεροδρομίου των Σπάτων της Α.Ε. "Αερολιμνή Αθηνών". Μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης υπεγράφη την

31.7.1995 η "Σύμβαση Ανάπτυξης Αεροδρομίου" και δημοσιεύθηκε ο νόμος 2338/1995 - ΦΕΚ 202/14.9.1995) "Κύρωση Σύμβασης Ανάπτυξης του νέου Διεθνούς Αεροδρομίου της Αθήνας στα Σπάτα, ίδρυση της εταιρείας "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.", έγκριση Περιβαλλοντικών όρων κλπ.". Στο άρθρο πρώτο παρ. 1 του νόμου αυτού ορίζεται ότι : "Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η "Σύμβαση Ανάπτυξης Αεροδρομίου" που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 31 Ιουλίου 1995 μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου αφ' ενός και αφ' ετέρου των εταιριών ..... κείμενο της οποίας ακολουθεί στα ελληνικά και στα αγγλικά". Περαιτέρω, στο άρθρο έβδομο του ίδιου νόμου, ορίζεται ότι : "Οι περιβαλλοντικοί όροι των έργων που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία, για τα οποία οι σχετικές συμβάσεις παραχώρησης ή κατασκευής εγκρίνονται με ειδική νομοθετική πράξη, καθορίζονται με τυπικό νόμο, που εισάγεται για ψήφιση, μετά την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας που προβλέπονται από το ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'). Στις περιπτώσεις αυτές δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 4 παρ. 2β' του ίδιου νόμου". Σε συνάρτηση με το άρθρο έβδομο στο επόμενο άρθρο όγδοο παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζονται τα εξής : "Η κατασκευή και η λειτουργία του νέου διεθνούς αερολιμένα της Αθήνας στα Σπάτα γίνεται κάτω από τους ακόλουθους περιβαλλοντικούς όρους" : και, στη συνέχεια, αναφέρονται οι τιθέμενοι από την παράγραφο αυτή, όροι, οι οποίοι αποτελούν, κατά βάση, επανάληψη των ρυθμίσεων, που είχαν τεθεί με την προσβαλλόμενη πράξη, περιλαμβανομένων και των με αριθμούς 1 έως 81 "περιβαλλοντικών όρων", που είχαν, ομοίως, τεθεί και με την προσβαλλόμενη πράξη. Με τις επόμενες παραγράφους 2 έως 5 του ίδιου άρθρου όγδοου και ενόψει της από Σεπτεμβρίου 1994 νέας

μελέτης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, τέθηκαν και οι ακόλουθες ρυθμίσεις : "2. Στο χώρο του νέου διεθνούς αερολιμένα της Αθήνας στα Σπάτα εγκαθίσταται σταθμός μετεωρολογικών παρατηρήσεων και μετρήσεων της ποιότητας της ατμόσφαιρας, στον εξοπλισμό του οποίου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον : α) πλήρης αυτόματος μετεωρολογικός σταθμός με δυνατότητα μετρήσεων σε διάφορα επίπεδα, β) ηλεκτρομαγνητικό ραντάρ , γ) τριστατικό ηχητικό ραντάρ, δ) κεντρικό σύστημα καταγραφής, επεξεργασίας και αξιοποίησης πρωτογενών δεδομένων. Ο σταθμός αυτός είναι συνεχούς λειτουργίας και πάντως διενεργεί μετρήσεις τουλάχιστον δύο φορές ανά εικοσιτετράωρο. 3. Στο χώρο του νέου διεθνούς αερολιμένα της Αθήνας στα Σπάτα εγκαθίσταται και λειτουργεί "Σύστημα Παρατήρησης με Διαφορική Απορρόφηση Φάσματος" (...) για τη μέτρηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας. 4. Οι μετρήσεις του σταθμού της παρ. 1 και του Συστήματος της παρ. 2 του παρόντος διαβιβάζονται στις Υπηρεσίες Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και

στην Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν το εξάμηνο, καθώς και οποτεδήποτε άλλοτε οι Υπηρεσίες αυτές θα ζητήσουν. 5. Οι σταθμοί μέτρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας, που προβλέπονται και στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου και στην 16408/5.7.1993 κοινή απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών και του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, υπάγονται στο Εθνικό Δίκτυο Μέτρησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων". Τέλος στο άρθρο δέκατο τέταρτο του ίδιου ν. 2238/1995 ορίζεται ότι : "Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τις διατάξεις του που ορίζουν διαφορετικά". 8. Επειδή, όπως προκύπτει από όσα εκτίθενται στην προηγούμενη σκέψη, οι διατάξεις του άρθρου όγδοου του ν. 2238/1995 αποτελούν, από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τις ισχύουσες ρυθμίσεις για τους περιβαλλοντικούς όρους που διέπουν την κατασκευή και λειτουργία του προαναφερόμενου διεθνούς αεροδρομίου, αντί των ρυθμίσεων που είχαν τεθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία έτσι έπαυσε να ισχύει από την ίδια ημερομηνία (14.9.1995). Εξάλλου, οι ρυθμίσεις αυτές του ν. 2238/95, τιθέμενες ενόψει και του εισαγόμενου με το άρθρο έβδομο του ίδιου νόμου παγίου κανόνος περί θεσπίσεως εφεξής από το Κοινοβούλιο, με ειδική νομοθετική πράξη και με τις συναφείς εγγυήσεις, των περιβαλλοντικών όρων των έργων με σημαντικές επιπτώσεις για την εθνική οικονομία, δεν συνιστούν οποιουδήποτε είδους νομοθετική κύρωση, αναδρομική ή μη, της προσβαλλόμενης απόφασης, δοθέντος μάλιστα ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις περιλαμβάνουν και στοιχεία μη αποτελούντα περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, ενώ ούτε και κατά τη διατύπωση των ανωτέρω ρυθμίσεων "κυρούται" δι' αυτών η προσβαλλόμενη απόφαση, και δη αναδρομικώς. Συνεπώς, η απόφαση αυτή δεν απέβαλε, και μετά τον ανωτέρω νόμο, τον χαρακτήρα της ως εκτελεστής διοικητικής πράξης. Ως εκ τούτων, και μετά την κατά τ' ανωτέρω παύση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, δεν αποκλείεται κατά νόμον η συνέχιση της παρούσης δίκης, ούτε ο ακυρωτικός έλεγχος του Συμβουλίου της Επικρατείας, υπό τις προϋποθέσεις όμως που τίθενται από την γενικής εφαρμογής διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, και δη ότι οι αιτούντες θα επικαλεσθούν και θα αποδείξουν ιδιαίτερο έννομο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης. Επομένως, οι τιθέμενες με το άρθρο όγδοο του ν. 2238/1995 ρυθμίσεις δεν αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος, με το οποίο κατοχυρώνεται το ένδικο βοήθημα

